



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Valenty a soudců JUDr. Kateřiny Burešové a JUDr. Tomáše Němce v právní věci žalobkyně [jméno FO] (dříve [jméno FO]), narozené [Datum narození žalobkyně], bytem [Adresa žalobkyně], zastoupené [Jméno Zástupce], advokátkou se sídlem v [adresa], proti žalovanému [Jméno žalovaného A], narozenému [Datum narození žalovaného A], bytem [Adresa žalovaného A], zastoupenému [Jméno žalovaného B], advokátkou se sídlem v [adresa]

t a k t o : I. Rozsudek soudu I. stupně se mění a) ve výroku IV. tak, že první odstavec tohoto výroku se vypouští;

takto:

b) ve výroku V. tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na vyrovnání podílů ze společného jmění manželů částku [částka] do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Ve výrocích I., II., III. a ve zbylé části výroku IV. se rozsudek soudu I. stupně potvrzuje.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. IV. Žalobkyně a žalovaný jsou povinni zaplatit na náhradě nákladů řízení státu každý částku [částka] do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku do pokladny Okresního soudu v [adresa].

Odůvodnění:

Shora označeným rozsudkem soud I. stupně ve výroku I. rozhodl tak, že ze společného jmění manželů účastníků (dále jen SJM) se do výlučného vlastnictví žalobkyně přikazuje dům č.p. [Anonymizováno] na parcele č. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa], do výlučného vlastnictví žalovaného pak pozemky parc. č. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa]. Ve výroku II. rozhodl, že výlučného vlastnictví žalovaného se přikazuje zůstatek na spořicírovém účtu č. [č. účtu] ve výši [částka], zůstatek na spořicírovém účtu č. [č. účtu] ve výši [částka], zůstatek na devizovém účtu č. [hodnota] – [č. účtu] ve výši [částka], prostředky na vkladovém účtu č. [č. účtu] ve výši [částka].

Ve výroku III. přikázal do výlučného vlastnictví žalovaného úspory ve výši [částka]. Ve výroku IV. rozhodl, že ze závazků ze SJM účastníků se žalobkyni přikazuje k úhradě závazek ze smlouvy o úvěru č. [hodnota] uzavřené dne 12.7.1999 mezi ČS, a.s. a účastníky tohoto řízení ve výši [částka]. Ze závazků ze SJM účastníků přikázal dále žalovanému k úhradě závazek ze smlouvy o půjčce uzavřené mezi synem žalovaného [jméno FO] a účastníky ve výši [částka]. Ve výroku V. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na vyrovnání jejího podílu částku [částka] do tří dnů od právní moci rozsudku. Ve výroku VI. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve výroku VII. uložil oběma účastníkům zaplatit rovným dílem státu na náhradě nákladů řízení částku 7.316,-Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Své rozhodnutí ve věci samé odůvodnil postupem podle § 150 odst.3 ve spojení s § 149 odst.2, § 143 a § 145 odst.2 Občanského zákoníku - zákona č. 40/1964 Sb. (dále jen OZ).

Po provedeném dokazování uzavřel, že manželství účastníků trvalo od [datum] do [datum]. Za trvání manželství nabyli účastníci do SJM dům č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa] (bez pozemků), jehož obvyklá cena dle stavu ke dni rozvodu manželství činí částku [částka]. Dále nabyli pozemky parc. č. [Anonymizováno] a [Anonymizováno] v k. ú. [adresa], jejichž obvyklá cena činí částku [částka]. Dále nabyli do SJM finanční prostředky na účtech žalovaného, které ke dni rozvodu manželství účastníků vykazovaly zůstatky celkem ve výši [částka], přičemž částka [částka] na těchto účtech byla ve výlučném vlastnictví žalovaného, který ji nabyl darem od své matky před manželstvím účastníků, do SJM tak spadají úspory na bankovních účtech ve výši celkem [částka]. Za trvání manželství pak účastníci nabyli další finanční prostředky v celkové výši [částka] (z toho v českých korunách [částka] a [Anonymizováno],-\$ / přepočteno na [částka] /). Tyto prostředky žalovaný bez souhlasu žalobkyně vyzvedl z bankovních účtů dne [datum] a [datum]. Tyto prostředky mu byly následně dne [datum] neznámým pachatelem odcizeny, přičemž další část takto odcizených peněz ve výši [částka] byla ve výlučném vlastnictví žalovaného jako prostředky nabyté za prodej bytové jednotky v jeho výlučném vlastnictví. Dále soud I. stupně uzavřel, že za trvání manželství účastníkům vznikl závazek vůči ČS, a.s. z úvěrové hypotéční smlouvy č. [hodnota] ze dne [datum], jehož výše ke dni zániku manželství včetně veškerého v budoucnu splatného příslušenství činí částku [částka], a dále závazek vůči synovi žalovaného z půjčky ve výši [částka]. Dále první soud uzavřel, že žalobkyně vnesla do SJM účastníků ze svých výlučných prostředků částku [částka] jako částku odpovídající hodnotě členského podílu v bytovém družstvu STYL, jehož byla výlučnou členkou ještě před manželstvím se žalovaným, a to tak, že za trvání manželství účastníků došlo k přeměně užívání družstevního bytu s tímto členským podílem spojeným na vlastnictví bytové jednotky ve vlastnictví již obou účastníků jako manželů. Žalovaný pak ze svých výlučných prostředků (získaných dědictvím a darem) uhradil část ceny projektu na stavbu rodinného domu účastníků ve výši [částka]. Oba účastníci pak po zániku jejich manželství hradili ze svých výlučných prostředků závazek ze zmíněného hypotéčního úvěru, a to žalobkyně ve výši [částka] a žalovaný ve výši [částka]. Celkově tak dospěl soud I. stupně k závěru, že do zaniklého SJM účastníků patří dům č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa], pozemky parc. č. [Anonymizováno] a [Anonymizováno] v k.ú. [adresa], společné úspory účastníků ve výši celkem [částka], zůstatky na bankovních účtech žalovaného ke dni [datum] v celkové výši [částka] (tzn. zmíněné výše zůstatky v Kč a €). Tyto hodnoty tak představují aktiva SJM v celkové výši [částka]. Dále pak první soud uzavřel, že do zaniklého SJM účastníků patří závazky z výše zmíněného hypotéčního úvěru ve výši [částka] a závazek vůči synu žalovaného [jméno FO] ve výši [částka]. Tato pasiva SJM jsou tak celkem ve výši [částka]. Celkové vnosy do SJM (hodnota členského podílu žalobkyně v bytovém družstvu STYL ve výši [částka], úhrada žalovaným z jeho výlučných prostředků nákladů na projekt na stavbu rodinného domu účastníků ve výši [částka] a platby účastníků na výše zmíněný hypotéční úvěr po rozvodu jejich manželství – žalobkyně ve výši [částka] a žalovaný ve výši [částka]) představují částku [částka]. Z toho pak soud I. stupně určil čistou hodnotu zaniklého SJM účastníků ve výši [částka] jako rozdíl mezi aktivy a pasivy SJM, ponížený o zmíněné vnosy obou účastníků. Z této čisté hodnoty zaniklého SJM náleží každému z

účastníků jedna polovina ve výši [částka]. Žalobkyni by se tak měla po vypořádání SJM dostat hodnota ve výši [částka] jako součet poloviny čisté hodnoty SJM ve výši [částka] (tak jak jí první soud uvedeným postupem vypočetl) a jejich vnosů do SJM ve výši [částka] a [částka].

Žalovanému by se měla po vypořádání zaniklého SJM účastníků dostat hodnota ve výši [částka] jako součet poloviny čisté hodnoty SJM ve výši [částka] a jeho vnosů do SJM ve výši [částka] a [částka]. Vzhledem k tomu, že soud v rámci vypořádání zaniklého SJM účastníků přikázal do výlučného vlastnictví žalobkyně dům č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa] v hodnotě [částka] a dále závazek z hypotéčního úvěru ve výši [částka], dostává se žalobkyni majetku v čisté hodnotě [částka]. Nárok má však podle uvedených výpočtů na částku [částka]. Vzhledem k tomu, že žalovanému soud přikázal výše označené pozemky v k.ú. [adresa] v hodnotě [částka], dále zůstatky na jeho bankovních účtech ve výši [částka], společné úspory v celkové výši [částka] a závazek z půjčky vůči [jméno FO] ve výši [částka], dostává se mu tak z vypořádávaného zaniklého SJM účastníků čistá hodnota ve výši [částka]. Nárok má však podle výše zmíněných výpočtů pouze na částku [částka]. Na vyrovnání svých vypořádacích podílů je tak žalovaný povinen zaplatit žalobkyni částku [částka], aby jejich podíly byly stejné.

Proti tomuto rozsudku podali oba účastníci v zákonné lhůtě odvolání.

Žalobkyně ve svém odvolání zejména namítla, že soud I. stupně nesprávně přikázal do výlučného vlastnictví žalovaného úspory ve výši [částka], protože ke dni zániku SJM účastníků tyto prostředky již na účtech uloženy nebyly. Soud měl k tomuto výběru žalovaného bez souhlasu žalobkyně přihlédnout k jeho tíži, přičemž není třeba, aby povinnost nahradit tuto částku do SJM byla vyslovena přímo ve výroku rozsudku. Soud I. stupně dle žalobkyně rovněž pochybil, když jí přikázal závazek ze zmíněného hypotéčního úvěru ve výši zůstatku včetně příslušenství v budoucnu splatného, když má za to, že tento závazek jí měl být přikázán pouze ve výši dané ke dni rozhodování soudu. Dále nepovažuje za správné, pokud soud I. stupně určil cenu rodinného domu č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa] částku [částka], když správně měl vyjít z ceny obvyklé dle dodatku soudního znaleckého posudku ve výši [částka]. Za nesprávné pak považuje i rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, když má za to, že jí měla být přikázána plná náhrada těchto nákladů. V závěru odvolání pak požádala, aby jí byla uhrazena částka [částka], kterou vynaložila na nutnou opravu domu č.p. [Anonymizováno] dle faktury ze dne [datum]. Potřeba těchto oprav vznikla tak, že po odstěhování posledního nájemníka v roce 2011 v důsledku silných mrazů došlo k poškození zejména kotle, rozvodů tepla a zařizovacích předmětů. Žalovaný se přes výzvy žalobkyně na opravách nechtěl podílet, žalobkyně proto byla nucena zajistit tuto opravu sama. Žádá proto, aby jí v rámci vypořádávání zaniklého SJM bylo uhrazeno, co ze svého vynaložila na jeho udržení a zachování.

Žalovaný ve svém odvolání namítl, že nepovažuje za správný závěr soudu I, stupně o ceně domu č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa]. Soud v tomto směru vyšel z ceny ve výši [částka] určené soudním znaleckým posudkem metodou porovnávací. Cenu této nemovitosti určenou znaleckým posudkem, který předložil žalovaný (od znalce [tituly před jménem] [jméno FO]), první soud nepřijal s odůvodněním, že je nadsazená a poplatná přání žalovaného. Když pro tyto účely odečítal cenu pozemku, na němž dům stojí (včetně pozemku přilehlého), - v posudku od [tituly před jménem] [jméno FO] byla totiž cena určena i včetně těchto pozemků - , vyšel ze statistického zjištění cen pozemků v dané lokalitě pro léta 2009 až 2011 v hodnotě [hodnota]. – [částka] za m2. Podle vyhlášky č. 22/2012 hl. m. Prahy o cenové mapě, která nabyla účinnosti [datum] však v případě předmětných pozemků činí cena za m2 částku [částka], tedy cenu, kterou ve svém posudku uvažoval znalec [tituly před jménem] [jméno FO]. Dle žalovaného měl tak být znalecký posudek zadáný soudem hodnocen stejně kriticky jako posudek ing. Brože. Žalovaný dále nesouhlasí s úvahami prvního soudu, které ho vedly k závěru, že na kupní cenu výše zmíněných pozemků v k.ú. [adresa] bylo zapláceno ve skutečnosti 2.546.600 ,-Kč a nikoli v kupní smlouvě uvedených [částka]. Poukázal přitom zejména na to, že podle statistických zjištění činila průměrná cena za m2 obdobných pozemků v roce pouze 2005 částku [částka], což přibližně odpovídá ceně uvedené ve zmíněné kupní smlouvě. Žalovaný rovněž nesouhlasí se závěrem

soudu I. stupně, že do zaniklého SJM účastníků patří prostředky na vkladovém účtu č. [č. účtu] ve výši [částka]. Podle něj do něj patří prostředky na tomto účtu pouze do výše [částka], protože část prostředků ve výši [částka] na tento účet vložených byla darem od syna žalovaného [jméno FO], a to pouze jeho osobě. Žalovaný v tomto směru nesouhlasí s tím, jak první soud hodnotil v tomto směru výpověď jeho syna a obsah výpisu ze zmíněného účtu ohledně zmíněné částky se zprávou pro příjemce ve znění: „dluh táta“. Nesprávně pak dle žalovaného přikázal soud I. stupně do jeho vlastnictví úspory ve výši [částka], ač bylo prokázáno, že tyto prostředky ke dni zániku manželství neexistovaly. Navíc má za to, že relativní neplatností dle § 145 odst.2 OZ) nelze postihnout žalovaného výběr finančních prostředků ve výši [částka] (jako část výše uvedené částky [částka]), když tato částka představuje v korunách sumu [částka], kterou nelze považovat, při příjmech účastníků v té době, za přesahující rámec jejich obvyklého hospodaření jako manželů. Žalovaný rovněž nesouhlasil se způsobem, jakým soud I. stupně vypořádával společný dluh účastníků z výše zmíněného hypotéčního úvěru. Žalovaný pak v odvolání dále nesouhlasil se závěrem prvního soudu, pokud žalobkyni přiznal vnos do SJM účastníků ve výši [částka] za situace, kdy dle jeho názoru nebylo v řízení prokázáno, že by tato částka byla v celé její výši použita na pořízení jejich SJM. Dále má žalovaný za to, že není správný výpočet soudu I. stupně, pokud ve výroku napadeného rozsudku uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na vypořádání podílu ze zaniklého SJM účastníků zaplatit částku [částka]. Při způsobu výpočtu zvoleného soudem I. stupně žalovanému totiž

vychází částka [částka]. Žalovaný sám má za to, že na místě bylo třeba zvolit jiný způsob výpočtu vypořádání zaniklého SJM účastníků a z jiných vypořádacích hodnot tak, jak to v odvolání dále podrobně rozepsal, přičemž při tomto jeho způsobu výpočtu by mělo být rozhodnuto tak, že žalobkyně zaplatí žalobci na vypořádání podílu částku [částka]. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil ve výroku II. tak, že mu bude přikázán zůstatek na účtu č. [č. účtu] ve výši [částka], výrok III. bude vypuštěn, ve výroku IV. tak, že bude žalované přikázán k úhradě zůstatek z výše zmíněného hypotéčního úvěru v jeho současné výši a ve výroku V. tak, že žalobkyně bude zavázána zaplatit žalovanému na vyrovnání podílu částku [částka].

Odvolací soud o odvoláních obou účastníků již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne [datum], č.j. [spisová značka] tak, že ve výroku I. rozsudek soudu I. stupně ve výroku V. změnil tak, že částka na vyrovnání podílů činí [částka]; jinak ho potvrdil. Ve výrocích II. a III. pak rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky a ve vztahu mezi účastníky a státem.

Odvolací soud přitom zcela vyšel ze zjištění, která na podkladě provedeného dokazování učinil soud I. stupně. Pokud účastníci zpochybňovali zjištění soudu I. stupně ohledně obvyklé ceny vypořádávaného domu č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa], považoval odvolací soud za správný závěr tohoto soudu, že tato cena činí částku [částka]. Správně přitom tento soud vyšel z porovnávací metody, kterou použil soudem ustanovený znalec [tituly před jménem] [jméno FO], a rozumně odůvodnil, proč ceně určené touto metodou dal přednost před cenou, která byla tímto znalcem variantně určena za použití metody věcné hodnoty stavby. Bez dalšího pak bylo na místě dát přednost závěrům tohoto soudně znaleckého znaleckému posudku, který byl náležitě a přesvědčivě znalcem odůvodněn, před soukromým posudkem předloženým žalovaným, který měl hodnotu pouze prostého listinného důkazu. Pokud žalovaný namítal nesprávné zjištění soudu I. stupně o výši skutečně zaplacené kupní ceny za výše zmíněné pozemky nabyté do SJM účastníků ve výši [částka], místo žalovaným tvrzené částky [částka], odvolací soud souhlasil ve své podstatě s argumentací, která první soud k tomuto zjištění vedla. Zejména byla prokázána časová souvislost finančních operací na účtech, které první soud v odůvodnění svého rozsudku v této souvislosti zmínil, s uzavřením této kupní smlouvy, jednak tato cena odpovídá i znaleckému ohodnocení těchto pozemků soudem ustanoveného znalce [tituly před jménem] [jméno FO], byť byl tento posudek vypracován pro období, kdy od zmíněného prodeje uplynula doba několika let. Po právní stránce pak odvolací soud souhlasil se soudem I. stupně s jeho závěry o tom, jaký majetek a jaké závazky tvoří masu zaniklého a vypořádávaného SJM účastníků, stejně jako v tom,

jaké vnosy účastníků do jejich SJM je třeba zohlednit. Pokud žalovaný v odvolání namítal, že v rámci vypořádávání zaniklého SJM účastníků mu měl soud přikázat zůstatek na účtu č. [č. účtu] pouze ve výši [částka], protože další částka [částka] na tomto účtu byla darem jeho syna [jméno FO] pouze jeho osobě, odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že se jednalo o částku, která tvoří součást SJM účastníků, když za situace, kdy byl zjištěn rozpor mezi výpovědí jmenovaného syna žalovaného (který tuto částku označil za dar otci) a výpisem z účtu, v němž je v rubrice zpráva pro příjemce u této částky uvedeno: „táta půjčka“, lze uzavřít se nejednalo o půjčku a ani o dar pouze žalovanému, nýbrž o dar ve prospěch obou účastníků jako manželů. Co se týkalo námitek obou účastníků k tomu, že soud I. stupně zařadil do vypořádání, a to i ve výrokové části, částku [částka], kterou žalovaný za trvání manželství v rozporu s § 145 odst.2 OZ vybral z bankovních účtů, a poté mu byly tyto peníze odcizeny, neshledal tyto námitky odvolací soud jako důvodné. Soud I. stupně na tuto situaci správně aplikoval závěry rozsudku NS ČR ze dne [datum], sp. zn. [spisová značka] a tuto částku do vypořádání SJM zařadil. V rozporu se závěry zmíněného judikátu nebylo ani to, pokud soud I. stupně provedl vypořádání této částky ve výrokové části. Správně pak rozhodl o vypořádání této částky tak, že ji přikázal do vlastnictví žalovaného. V této souvislosti nebyla dle odvolacího soudu důvodná ani námitka žalovaného, že část těchto prostředků v podobě výběru částky 4.303,-\$, nelze považovat za jednání v rozporu s § 145 odst.2 OZ. V řízení bylo prokázáno, že výběr částky 4.303,-\$ žalovaný provedl v bezprostřední časové návaznosti s výběrem částky [částka] (dne 20.10. a [datum]). Za této situace je proto třeba z hlediska aplikace § 145 odst.2 OZ považovat tyto výběry za jeden skutek. Opačný výklad by podporoval možnost obcházení zákona tím, že majetek bude ze SJM jedním z manželů vyváděn záměrně po menších částech tak, aby nemohlo dojít k aplikaci § 145 odst.2 OZ. Za důvodnou pak nepovažoval odvolací soud ani námitku žalovaného, co se týče způsobu, jakým první soud vypořádal společný dluh účastníků ze zmíněného hypotéčního úvěru. Dle názoru odvolacího soudu soud I. stupně nepochybil, když při vypořádávání tohoto závazku zjistil výši tohoto závazku ke dni zániku SJM účastníků včetně veškerého v budoucnu splatného příslušenství, přičemž při vypořádání SJM zohlednil částky, které do doby rozhodování soudu na tento dluh uhradila žalobkyně a žalovaný, jako jejich vnosy do SJM.

Pokud žalovaný v odvolání namítal, že nebylo na místě zohlednit vnos žalobkyně ve výši [částka] jako vnesenou hodnotu členského podílu bytového družstva, kterého byla žalobkyně výlučnou členkou - a to tím způsobem, že žalobkyně vnesla do SJM účastníků hodnotu tohoto členského podílu v této výši (kterou účastníci učinili nespornou) tím, že za trvání manželství účastníků došlo k přeměně užívání družstevního bytu s tímto členským podílem spojeným na vlastnictví bytové jednotky ve vlastnictví již obou účastníků jako manželů – k tomu odvolací soud uvedl, že zahrnutí této hodnoty do vypořádávání zaniklého SJM účastníků ustanovení zákona (§ 149 odst.2 OZ) a ani soudní praxi neodporuje. Tato hodnota byla prokazatelně použita ve prospěch SJM k získání věci trvalé hodnoty, přičemž není právně významné, že tato takto získaná věc byla v dalším průběhu manželství účastníků dále prodána, protože není možné objektivně vysledovat další osud takto získaných peněžních prostředků vzhledem k jejich povaze jako zastupitelného plnění.

Odvolací soud dále souhlasil s tím, jak soud I. stupně jednotlivé položky (věci, práva a závazky) ze zaniklého SJM účastníků mezi nimi reálně vypořádal. Odvolací soud zároveň považoval za akceptovatelný postup prvního soudu, pokud ten – při respektování rovnosti velikosti podílů účastníků na vypořádávaném majetku - od zjištěné hrubé hodnoty majetku spadajícího do zaniklého SJM účastníků odečetl zjištěnou hodnotu závazků, zjištěnou hodnotu vnosů, a tak se dopracoval k čisté vypořádací hodnotě, z ní určil velikost podílu každého z účastníků v rozsahu jedné poloviny a s přihlédnutím k tomu, jaké hodnoty se účastníkům vypořádáním skutečně dostávají, určil povinnost žalovaného doplatit žalované na vypořádání jejího podílu částku uvedenou ve výroku V. napadeného rozsudku. Výpočty, které soud I. stupně pro tyto účely použil, shledal přitom odvolací soud za správné a zcela v tomto směru na odůvodnění napadeného rozsudku odkázal.

Za důvodnou pak nepovažoval odvolací soud ani odvolací námitku žalobkyně spočívající v uplatnění dalšího vnosu do vypořádávaného zaniklého SJM účastníků spočívající v jejich výdajích na opravy a údržbu domu čp. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa], které jí vznikly až v průběhu odvolacího řízení. Realizaci oprav a údržby domu s náklady ve výši přesahující částku [částka] nelze považovat za výkon běžné správy majetku patřícího (analogicky) do SJM účastníků. Právní jednání žalobkyně v tomto směru je proto třeba považovat za neplatné, protože se tak dělo bez souhlasu žalovaného a žalovaný se této neplatnosti při odvolacím jednání výslovně dovolal (§ 145 odst.2 OZ, případně nyní § 714 odst.1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., tedy nového občanského zákoníku / NOZ /). Tyto žalobkyni uplatněné výdaje proto nelze považovat za její akceptovatelný vnos do vypořádávaného SJM účastníků.

K jediné zohlednitelné změně z hlediska rozhodování o vypořádání zaniklého SJM účastníků, v porovnání s dobou rozhodování soudu I. stupně pak dle odvolacího soudu došlo v tom, že v mezidobí účastníci dále hradili každý jednou polovinou měsíční splátky zmíněného hypotéčního úvěru, přičemž, jak vyplynulo z předloženého písemného přehledu těchto plateb, žalovaný na těchto platbách do doby rozhodování odvolacího soudu zaplatil celkem o částku [částka] víc za poplatky za vedení účtu.

K dovolání žalovaného Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací svým rozsudkem ze dne [datum], č.j. 3779/2014-669, výše zmíněný rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že postup soudů obou stupňů při výpočtu vypořádávacích podílů je v rozporu s judikaturou dovolacího soudu, a to v neprospěch žalovaného. Pokud oba nižší soudy přikázaly žalobkyni dluh ze smlouvy o hypotéčním úvěru u [právní osoba]. (č. [hodnota] uzavřené dne [datum]), měly tak učinit ve výši, v jaké dluh existoval v době jejich rozhodování, a to jako modifikaci judikatorní zásady, že věci se vypořádávají podle jejich hodnoty ke dni vypořádání. Žalobkyni tak měl být přikázán dluh u ČS, a.s. ve výši nikoli [částka], nýbrž ve výši [částka], tedy ve výši zůstatku tohoto dluhu ke dni rozhodování soudu I. stupně, respektive ve výši tohoto zůstatku ke dni rozhodování odvolacího soudu. Co se pak týče správného postupu při výpočtu podílů účastníků na SJM a tzv. vypořádacích podílů, s odkazem na přechozí judikaturu (rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 4509/2011, sp. zn. 22 Cdo 367/2013 a sp. zn. 8 Cz 36/69, bylo na dle dovolacího soudu na místě (za stavu v době rozhodování soudu I. stupně) postupovat v daném případě následujícím způsobem. Od celkové hodnoty SJM účastníků ve výši [částka] je třeba odečíst celkovou hodnotu vnosů obou účastníků ve výši [částka] (žalobkyně [částka] / [částka] + [částka] /, žalovaný [částka] / [částka] + 51.500 /), což činí částku [částka]. Tato hodnota je určující pro základní vyčíslení výše podílu pro každého z účastníků; při rovnosti podílů je to polovina uvedené částky, tedy [částka]. K tomuto základnímu podílu každého z účastníků je nutno přičíst výši jejich vnosů, tedy částku [částka] ve prospěch žalobkyně a [částka] ve prospěch žalovaného. Konečná výše podílu tak u žalobkyně činí částku [částka] a u žalovaného [částka]. Za situace, kdy žalobkyně získala při vypořádání majetek v hodnotě [částka] (hodnota domu čp. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa]), a činí-li její vypořádací podíl částku [částka], měli by, nebýt dalších závazků SJM, v rámci vypořádání zaplatit žalovanému částku [částka] ([částka] - [částka]). Vzhledem k tomu, že žalobkyni by měl být zároveň přikázán dluh ve výši [částka] (nesplacený zůstatek hypotéčního úvěru u ČS, a.s.), musí se však žalovaný podílet na jeho zaplacení jednou polovinou, a je tedy povinen zaplatit žalobkyni částku [částka]. Odečtením této částky od vypořádacího podílu žalovaného ve výši [částka], vychází

částka [částka]. Je tu však další společný dluh ze SJM ve výši [částka] (půjčka syna žalovaného [jméno FO]) přikázaný tentokrát žalovanému. Protože i žalobkyně je povinna podílet se na zaplacení tohoto dluhu jednou polovinou, je třeba k dosud vypočtenému vypořádacímu podílu žalovaného ve výši [částka] připočíst ještě částku [částka]. Celkem by tedy (podle stavu v době rozhodování soudu I. stupně) měla žalobkyně zaplatit žalovanému na vypořádání podílu částku [částka].

V dalším průběhu odvolacího řízení doplnil odvolací soud dokazování zprávou České spořitelny, a.s. ze dne [datum] o historii splácení předmětného hypotéčního úvěru za období od [datum] dosud. Z této zprávy pak odvolací soud zjistil, že tento úvěr byl splacen ke dne [datum]. Od [datum] bylo spláceno měsíčně z účtu žalovaného [částka] a zároveň [částka] měsíčně z téhož účtu na poplatcích. Od [datum] pak tyto platby byly hrazeny z účtu žalobkyně. V měsíci prosinci 2014 byla zaplacená poslední splátka úvěru ve výši [částka], v lednu 2015 pak byl zaplacen poslední poplatek ve výši [částka]. Ze zprávy ČS a.s. ze dne [datum] o splácení předmětného hypotéčního úvěru (obsah této listiny byl již k důkazu sdělen soudem I. stupně) a dále z přehledu žalovaného o všech platbách účastníků na tento hypotéční úvěr od doby rozvodu manželství účastníků, tzn. od dubna 2007 do prosince 2014 (předloženého při odvolacím jednání dne [datum]), který žalobkyně nerozporovala, jakož i z obsahu již výše zmíněné zprávy ČS, a.s. ze dne [datum], pak odvolací soud z těchto listinných důkazů zjistil, že od zániku manželství účastníků zaplatila žalobkyně na uhrazení předmětného hypotéčního úvěru částku celkem [částka] a žalovaný celkem [částka].

Odvolací soud poté znovu přezkoumal rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, které mu přecházelo (§ 212, § 212a o.s.ř.), a dospěl k závěru, že je na místě rozsudek soudu I. stupně částečně změnit.

Z hlediska skutkového i právního přezkumu rozsudku soudu I. stupně dospívá odvolací soud (až na dále uvedené výjimky) ke stejným závěrům, jako v předchozím svém rozsudku ze dne [datum], č.j. [spisová značka], tak, jak jsou tyto závěry již zmíněny v předchozí části tohoto odůvodnění, a to včetně závěru o nedůvodnosti námitky žalobkyně vznesené v průběhu odvolacího řízení, aby byly zohledněny její náklady na opravy a údržbu domu č.p.

[Anonymizováno] v k.ú. [adresa], které vznikly v průběhu odvolacího řízení.

Co se týče použité právní úpravy, je třeba uvést, že v mezidobí (od vydání napadeného rozsudku soudu I. stupně) došlo ke změně právní úpravy společného jmění manželů a jeho vypořádání pro případ jeho zániku, a to ustanoveními § 708 a násl. občanského zákoníku dle zákona č. 89/2012 [právníká osoba] zodpovězení otázky, jaký majetek účastníků tvořil ke dni zániku jejich manželství rozvodem jejich společné jmění manželů, je nepochybně, za použití § 3028 odst.2 občanského zákoníku dle zákona č. 89/2012 Sb., rozhodující právní úprava platná v době, kdy tento majetek (majetková práva a povinnosti) byl účastníky nabýván, tedy ustanovení § 143, § 144 a § 145 občanského zákoníku dle zákona č. 40/1964 Sb. v tehdy platném znění, jak je správně aplikoval soud I. stupně. Dle názoru odvolacího soudu je pak pro režim soudního vypořádání zaniklého společného jmění manželů v daném případě třeba aplikovat rovněž ustanovení občanského zákoníku dle zákona č. 40/1964 Sb., a to ve znění účinném v době zániku manželství účastníků, konkrétně tedy ustanovení § 149 a násl. (jak je správně použil soud I. stupně). Za situace, kdy tato otázka není výslovně řešena přechodnými ustanoveními občanského zákoníku dle zákona č. 89/2012 Sb. je třeba vyjít z judikatorního pravidla, podle něhož zaniklé majetkové společenství manželů se vypořádává podle právní úpravy platné v době jeho zániku (rozsudek NS ČR ze dne [datum], sp. zn. [spisová značka]).

Za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že vypořádávaný závazek z hypotéčního úvěru účastníků u ČS, a.s. byl již v mezidobí zcela splacen, nebylo možno tento závazek již vypořádat jeho příkázáním některému z účastníků. Proto odvolací soud formou měnicího rozsudku (§ 220 o.s.ř.) vypustil z výroku IV. rozsudku soudu I. stupně první odstavce, ve kterém bylo o vypořádání této položky rozhodnuto. Zjištění, v jakém rozsahu se účastníci podíleli na zaplacení dluhu z tohoto hypotéčního úvěru za dobu od zániku jejich manželství do jeho splacení, se pak bylo třeba promítnout do rozhodování o výši vypořádacího podílu. S ohledem na výše zmíněné závěry dovolacího soudu k otázce výpočtu vypořádacího podílu pak odvolací soud určil jeho výši v daném případě následujícím způsobem.

Od celkové hodnoty SJM účastníků ve výši [částka] bylo třeba odečíst celkovou hodnotu vnosů obou účastníků ve výši [částka] (žalobkyně [částka] / [částka] + [částka] /, žalovaný [částka] / [částka] + [částka] /), což činí částku [částka]. Při respektování zákonné zásady rovnosti podílů

činí základní vypořádací podíl každého z účastníků částku [částka]. K tomuto základnímu podílu každého z účastníků pak bylo třeba připočíst výši jejich vnosů, tedy částku [částka] ve prospěch žalobkyně a [částka] ve prospěch žalovaného. Konečná výše podílu tak u žalobkyně činí částku [částka] a u žalovaného [částka]. Za situace, kdy žalobkyně získala při vypořádání majetek v hodnotě [částka] (hodnota domu č.p. [Anonymizováno] v k.ú. [adresa]), a činí-li její vypořádací podíl částku [částka] měla by, nebýt dalšího závazku SJM, v rámci vypořádání zaplatit žalovanému částku [částka] ([částka] - [částka]). Vzhledem k tomu, že je tu však zůstavší společný dluh ze SJM ve výši [částka] (půjčka syna žalovaného [jméno FO]) přikázaný žalovanému, a protože žalobkyně je povinna podílet se na zaplacení tohoto dluhu jednou polovinou, je třeba k dosud vypočtenému vypořádacímu podílu žalovaného ve výši [částka] připočíst ještě částku [částka]. Celkem tedy musí žalobkyně zaplatit žalovanému na vypořádání podílu částku [částka].

Z těchto důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil (§ 220 odst.1 písm. a), b) o.s.ř.) ve výroku V. tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na vyrovnání podílu ze společného jmění částku [částka], a to v zákonné třídní lhůtě (§ 160 odst.1 o.s.ř.) od právní moci tohoto rozsudku. Ve výrocích I., II., III. a ve zbylé části výroku IV. pak odvolací soud rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 224 odst.1 odst.1 a 2 ve spojení s § 151 odst.1 o.s.ř., když se jedná o řízení, v němž se účastníkům dostává při vypořádání v podstatě stejných hodnot, oba účastníci mají postavení žalobce i žalovaného (iudicium duplex), a nelze proto poměřovat jejich úspěch ve věci.

O náhradě nákladů řízení státu před soudem I. stupně pak rozhodl odvolací soud podle § 224 odst.1 a 2 ve spojení s § 148 odst.1 o.s.ř. . Zálohami účastníků nekryté náklady státu představují částku [částka]. S ohledem na výsledek řízení daný jeho povahou, kdy se účastníkům při vypořádání dostává každému jedna polovina z vypořádávaného SJM, je na místě povinnost k náhradě nákladů řízení státu rozdělit mezi ně na polovic.

Poučení:

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Berouně ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. O přípustnosti dovolání rozhodne odvolací soud.

Praha 18. listopadu 2015

JUDr. Zdeněk Valenta
předseda senátu